

УДК 2.42 (172+177)
DOI: [https://doi.org/10.17721/UCS.2023.2\(13\).03](https://doi.org/10.17721/UCS.2023.2(13).03)

Марія РОГОЖА, д-р філос. наук, проф.
ORCID ID: 0000-0002-1469-861X
e-mail: rogozha@knu.ua

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

ЕТИЧНА ІНФРАСТРУКТУРА КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА: ВИКЛИКИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ

Пам'яті колеги, професора Сергія Курбатова¹

Розглядається етична інфраструктура культурного простору Київського національного університету імені Тараса Шевченка, особливості її запровадження й функціонування з огляду на виклики, які ставить перед вищою освітою в Україні сьогодення. Актуальність дослідження етичного забезпечення університетського життя зумовлена невідворотністю ціннісних трансформацій, які сьогодні переживає університет як культурна інституція. Методом ситуаційного аналізу робиться дослідження ситуації запровадження й функціонування етичної інфраструктури в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка як проблемної, що розгортається в режимі реального часу. Показано, що створення етичної інфраструктури стало природним процесом. Воно назріло і було затребувано університетською спільнотою. Ретельність, ґрунтовність, з якими був підготовлений "Етичний кодекс університетської спільноти" і пройшли процедури його обговорення та прийняття, здійснювалася підготовка роботи Постійної комісії вченої ради з етики, засвідчили виваженість цих кроків і моральну зрілість університетської спільноти дотримуватись положень етичного кодексу, сигналізувати про порушення його норм і принципів і шукати правди в Комісії з етики. Йдеться про низовий (демократичний) характер створення етичного кодексу. А обговорення, зауваження та пропозиції зі структурних підрозділів є свого роду громадською експертизою етичного документа. Етичний кодекс, прийнятий, таким чином, усім колективом, став дієвим документом, що задає цілісну систему координації у життєдіяльності університету. Мета діяльності Комісії з етики полягає у вирішенні спірних питань щодо дотримання членами університетської спільноти етичного кодексу. Її повноваження охоплюють питання консультування стосовно дії етичного кодексу, застосування його положень у повсякденності університетського життя.

Ключові слова: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, етичний кодекс, етична комісія, етична інфраструктура, культурний простір.

Вступ

Актуальність дослідження етичного забезпечення університетського життя зумовлена невідворотністю ціннісних трансформацій, які сьогодні переживає університет як культурна інституція. Звернення до розгляду інфраструктури Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – КНУТШ) конкретизує питання дієвості етичного забезпечення взагалі й висвітлює основні віхи її запровадження, показує її функціонування зокрема.

Огляд літератури. Сплеск звернень українських закладів вищої освіти до етичної проблематики припав на середину 2010-х років, що збіглося з обговоренням і прийняттям Законів України "Про вищу освіту" (Верховна рада, 2014) та "Про освіту" (Верховна рада, 2017). У цих законах знайшло своє відображення поняття *академічної доброчесності* як "сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень" (Верховна рада, 2017, ст. 42). І саме таке фокусування на етичних проблемах університету знайшло відображення у низці потужних колективних монографій, що були опубліковані у той час (Академічна чесність..., 2016; Академічна чесність..., 2017); стало предметом обговорення на науково-практичних конференціях, літніх школах і тренінгах (про них, зокрема, згадує засновник онлайн-ресурсу "Освітні тренди" Володимир Сацик (In memoriam..., 2023, с. 239–240)). Але очевидно, етична

складова університетського життя не обмежується питанням академічної доброчесності, а виходить на проблематику етичної інфраструктури². Інтуїтивно це відчувалося в освітньому просторі, хоча, здається, не ставало предметом спеціальної рефлексії.

Мета статті – висвітлити особливості запровадження етичної інфраструктури (етичного кодексу та етичної комісії) культурного простору КНУТШ і показати логіку її функціонування.

Методологія. Методологічною основою статті став ситуаційний аналіз. Дослідження ситуації запровадження й функціонування етичної інфраструктури у КНУТШ є проблемною ситуацією, що розгортається в режимі реального часу.

Основна частина. У середині 2010-х років у провідних університетах почали з'являтися кодекси етики, хоча в окремих університетах етичне нормотворення

¹ Сергій Курбатов (1971–2023), доктор філософських наук, професор, відомий фахівець філософії освіти. Попередньо він погодився написати статтю в цей тематичний випуск журналу УКС, але передчасна смерть обірвала цей його задум.

² Під етичною інфраструктурою тут розуміється система чинників, що уможливує функціонування та дієвість етики в організації, забезпечує дотримання етичних норм і цінностей діяльності організації. Можна погодитися з Тетяною Василевською, що "етична інфраструктура допомагає інституціалізувати етику університетської життєдіяльності, чітко виявити її ціннісно-нормативні складові, налагодити сприятливий для ефективної науково-освітньої діяльності моральний клімат, посилити етичну чутливість в університетському середовищі й загалом упорядкувати етичний простір університетів" (Василевська, Пітякова, 2022, с. 50). Василевська визначає етичну інфраструктуру доволі широко, зараховуючи до неї етичне лідерство, достойні умови діяльності, моральну та професійно-етичну соціалізацію, взаємодію із громадськістю, хоча й вказує, що зазвичай етичною інфраструктурою називають етичні кодекси й етичні комітети (Василевська, Пітякова, 2022, с. 51). Не заперечуючи в принципі доречність усіх перерахованих складових, уважаємо останні згадані системоутворювальними, які зумовлюють саму можливість *інституціалізації етики* в університеті. На них і буде зосереджена увага у статті.

було започатковане значно раніше¹. КНУТШ не був серед піонерів етичного нормотворення. На це було декілька причин.

У першу чергу серед причин потрібно зазначити, що розробка і запровадження етичного кодексу (далі – кодекс) – ресурсоємний і тривалий процес. І пов'язані ці чинники із причинами, якими керується організація, створюючи кодекс. Кодекс можна укласти для того, щоб він був просто в наявності, – і демонструвати його перевіряючим і гостям університету. А можна розробляти для того, щоб за його допомогою вирішувати численні проблеми морального характеру, які невідворотно виникають у колективі чи у взаємодії організації зі стейкхолдерами, громадськістю, суспільством узагалі. У цьому випадку кодекс виступає не формальним документом, а інструментом вирішення суперечок, зняття напруг і протиріч. Саме на створення такого варіанту і орієнтувався КНУТШ. Кодекс мав бути дієвим.

Як показує досвід етичного нормотворення, для того щоб бути затребуваним у життєдіяльності організації, кодекс має бути несуперечливим, ретельно продуманим, цілісним – відповідати її місії. Зазвичай є декілька шляхів створення такого кодексу. (1). Кодекс може створити адміністрація закладу з огляду на своє бачення, сподівання щодо *морального образу* університету. Шляхи поширення кодексу можуть варіюватися. Він може бути (1, а) доведений до цільової аудиторії через публікацію на сайті (чи дощі оголошень у доінтернетну добу). Більш демократичним є (1, б) прийняття такого кодексу виборними органами закладу (як-от учена рада, конференція трудового колективу тощо). (2). Адміністрація може запросити фахівця-етика чи спеціаліста HR, який створить кодекс з урахуванням специфіки навчального закладу й найкращих практик етичного нормотворення. Поширення готового документа в університеті можливе двома описаними вище шляхами (1, а і 1, б). (3). Розроблений спеціалістами документ (2) виноситься на обговорення колективу для ознайомлення та подальшого корегування, узгодження викладеного з позицією університетського загалу у формі пропозицій від структурних підрозділів. В обставинах такого нормотворення готовий документ виноситься на голосування виборним органам організації – директивно оприлюднити його неможливо через сам факт широких низових обговорень.

Київський університет у питаннях розробки етичного кодексу вибрав саме такий (3) шлях. Постійна комісія вченої ради з гуманітарних питань (далі – Постійна комісія) займалася розробкою цього документа з 2016 р. До складу Постійної комісії на той час входили представники Інституту біології, Інституту журналістики, Інституту філології, філософського факультету, а також представники студентського самоврядування, ради ветеранів, профкому, спеціалісти з філології, комунікацій, редагування, філософії, етики. Всі вони більше року працювали з базовою версією документа, запропонованою фахівцем з етики.

Тут потрібно зауважити, що другою причиною повільних темпів етичного нормотворення в Київській уні-

верситет був розголос випадків, які траплялися в київських закладах вищої освіти в той час. В одному зі столичних університетів у 2012 р. студента відрахували за порушення дисципліни та правил внутрішнього розпорядку, а він подав на університет до суду, і суд частково задовольнив позов, визнавши незаконною підставу для відрахування (Постанова..., 2020). В іншому університеті у 2015 р. студенти активно обговорювали звільнення викладачів за недотримання кодексу честі закладу (КПІ live, 2015).

Ураховуючи ці випадки, розробники кодексу в Київський університет намагалися уникнути таких небезпек і переконати студентів, що кодекс не передбачається як інструмент репресій – саме студентське самоврядування, у Київський університет завжди потужне і незалежне, уповільнювало роботу Постійної комісії, аргументуючи необхідність ретельно прописати положення Кодексу. Тому в документі етичні принципи, вимоги та їхні порушення задані не в модусі санкцій, а у світлі забезпечення процедури розгляду випадку як такого².

Це знайшло відображення в "Етичному кодексі університетської спільноти Київського національного університету імені Тараса Шевченка" (далі – Кодекс), який повною мірою відбиває неоднорідність університетської спільноти. У ній активно взаємодіють науково-педагогічні працівники, здобувачі освіти всіх рівнів (студенти, аспіранти, слухачі підготовчих відділень), адміністрація, навчально-допоміжний склад тощо. Лише назовні всі ці групи виступають як єдине ціле – університетська спільнота, – взаємозумовлюючи своє існування та сприяючи позиціонуванню у "великому суспільстві". Усередині ж самого університету цілі, завдання і функції у них різняться, що потенційно може створювати достатньо відчутну напругу.

Маючи різні професії, представники цих груп дотримуються відмінних систем цінностей при виконанні своїх функцій в університеті. Навіть у межах однієї групи можливі варіації в нормах і цінностях. Водночас вони належать до університетської спільноти і як її члени керуються цінностями, що є спільними для неї. Віднайдення об'єднувачих принципів і цінностей стає надзвичайно важливим завданням університетської спільноти. Ефективність пошуку, його результативність є базовими вимогами для успішної діяльності університету.

Об'єднувачим принципом у спільноті є добровільність визнання університету як місця взаємодії викладачів і дослідників, які мають можливості передавати знання та засоби їхнього розвитку через освіту й дослідження, запроваджувати інновації, а також здобувачів освіти, які мають право, волю і здатність збагачуватися знаннями, а також адміністрації й навчально-допоміжного персоналу, які адміністративно, технічно та функціонально уможливають цю взаємодію. Усі члени університетської спільноти визнають місію університету в едності освіти, науки і громадського служіння та спрямовують свою діяльність на розвиток університету як осередку духовності та хранителя традицій гуманістичної культури (Рогожа, 2022, с. 196–197).

Ураховуючи загальну атмосферу його створення в умовах застереження від репресивної тональності, велика увага була приділена розробниками питанню до-

¹ Приміром, Кодекси честі науково-педагогічних працівників Національного авіаційного університету та студента Національного авіаційного університету опубліковані на сайті в червні 2016 р. (Кодекс честі..., 2016), однак сама їхня поява сягає середини 2000-х років, коли за відсутності широкого представлення в мережі Інтернет ці документи були вивішені на дощі оголошень у центральному корпусі університету.

² Оскільки структура і зміст кодексу є важливим чинником університетської етики, на цьому питанні ми зупинилися докладно у спеціалізованому навчальному посібнику (Нападиста та ін., 2019). Тут варто наголосити декілька принципових положень з того тексту.

тримання Кодексу. Розділ 5 "Дотримання Кодексу членами університетської спільноти" містить підпункт 5.2 "Процедура розгляду порушень", де визначено критерії незначних і значних порушень. Якщо перший вид порушень передбачається розглядати на місцях (на кафедрах, факультетах / інститутах), то грубі порушення виносяться на розгляд комісії з етики. Там само у Розділі 5 – підрозділ 5.3 "Комісія з етики" – визначаються загальні засади її діяльності (Кодекс, 2017).

Акцентуація нерепресивного характеру Кодексу дала можливість Постійній комісії пристати на спільну редакцію документа й передати його на розгляд до Вченої ради КНУТШ. Після обговорення в цьому виборному органі проєкт Кодексу було розіслано у всі структурні підрозділи університету. На адресу Постійної комісії з місць стали надходити зауваження, пропозиції й коментарі, які ретельно розглядалися. На зауваження та пропозиції авторам були дані відповіді щодо неприйнятності пропонованих змін. На основі цих відгуків до проєкту були внесені правки, і документ було повторно подано до Вченої ради КНУТШ. Після повторних обговорень на Вченій раді його було передано на ухвалу Конференції трудового колективу КНУТШ у грудні 2017 р. (Рогожа, 2022).

Необхідно зазначити низовий (демократичний) характер створення Кодексу. А обговорення, зауваження і пропозиції зі структурних підрозділів на адресу Постійної комісії Вченої ради з гуманітарних питань є свого роду громадською експертизою етичного документа. Справді, Кодекс, прийнятий, таким чином, усім колективом, став дієвим документом, що задає цілісну систему координат у життєдіяльності КНУТШ (Рогожа, 2022).

Коли Кодекс був прийнятий, одразу постало питання про створення задекларованої в ньому етичної комісії – назріла потреба процедурно вирішувати спірні питання, які отримали нормативне підґрунтя для розгляду в університеті.

З 2018 р. у КНУТШ діє Постійна комісія Вченої ради з питань етики (далі – Комісія). Мета її діяльності полягає у вирішенні спірних питань щодо дотримання членами університетської спільноти Кодексу. Її повноваження охоплюють питання консультування стосовно дії Кодексу, застосування його положень у повсякденності університетського життя.

Голову Комісії обрано з-поміж членів Вченої ради КНУТШ за критеріями авторитетності, знання традицій і звичаїв КНУТШ, виваженості у судженнях, уміння комунікувати, стресостійкості. Члени Комісії обираються на початку кожного навчального року Вченою радою КНУТШ серед науково-педагогічних працівників, здобувачів освіти (студентів та аспірантів), адміністрації й навчально-допоміжного складу за представленнями структурних підрозділів за квотами, визначеними Кодексом і "Положенням про Постійну комісію Вченої ради з питань етики". Така частина ротация не прописана в Кодексі, але стала необхідною через зміни у професійній біографії членів Комісії – студенти випускаються з освітніх програм, аспіранти захищають дисертації та змінюють статус, викладачі й допоміжний склад змінюють посади, звільняються і т. д.

З часу створення Комісія постійно працює із запитам членів університетської спільноти, розбирає конфліктні ситуації між ними. Комісія розглядає грубі порушення етичних принципів і норм Етичного кодексу. Предметом її розгляду стають взаємовідносини студентів і викладачів, викладачів і керівництва стру-

турних підрозділів, виробничі конфлікти, академічна недоброчесність тощо.

Комісія проводить засідання, вивчає матеріали, які надходять на її адресу, заслуховує сторони, голосує та приймає рішення, які потім доводяться керівництву університету.

Комісія працює зі справами/скаргами, які пройшли попереднє обговорення на першому етапі – рівня кафедр, факультетів/інститутів. Якщо на першому етапі питання не вдалося вирішити, воно подається на розгляд Комісії за поданням Ректора, Голови Вченої ради, проректорів. І за результатами роботи Комісії рішення виносяться не за принципом *винен – не винен*, а в модусі відповідності розглядуваної поведінки нормам Кодексу. Рішення Комісія надає інстанції, яка надіслала справу на розгляд. І вже надалі за необхідності керівництво університету виносить рішення, опираючись на законодавство і беручи до уваги етичний бік справи. Зауважимо, що самозвернення Комісія не розглядає через обмеженість своїх ресурсів і спроможностей.

Через збіг обставин у Комісії на початку її роботи не було жодного юриста. Але надалі це відіграло позитивну роль, оскільки не пустило розгляд проблем в юридичну площину, а дало можливість сконцентрувати увагу на етично орієнтованій роботі. У Комісії справи розглядаються не з юридичної позиції (для цього є інші інстанції), а з позиції цінностей, які потенційно й актуально поєднують усіх членів університетської спільноти і яких усі ми погоджуємося дотримуватись, перебуваючи у стінах КНУТШ.

Робота Комісії за Кодексом засвідчує потребу переглянути деякі формулювання, уточнити їх для організації більш ефективної роботи, осучаснити положення відповідно до тих запитів, які формулює університетська спільнота, та з урахуванням викликів, які переживає наша держава. І на сьогодні Комісія розробляє пропозиції щодо змін.

Скарги, з якими працює Комісія, засвідчують демократичні засади діяльності КНУТШ. Можливості скаржитися на недотримання/нехтування норм Кодексу, розраховувати на неупереджений, справедливий розгляд справи й отримувати чесні, безпристрасні, часом не дуже зручні відповіді, свідчать про це. Кодекс став дієвим інструментом вирішення виробничих конфліктів, залагодження суперечок. За великим рахунком таке вирішення конфліктів у КНУТШ дає можливість чути одне одного, взаємозбагачуватися цінностями одне одного. І через збереження та примноження традицій університету працювати в ім'я процвітання українського суспільства.

Висновок

У культурному просторі КНУТШ було розроблено й запроваджено етичну інфраструктуру, покликану дати конкретні ціннісні відповіді на сучасні суспільні запити. Її створення стало природним процесом. Воно назріло і було затребувано університетською спільнотою. Ретельність, ґрунтовність, з якими був підготовлений Кодекс і пройшли процедури його обговорення та прийняття, здійснювалася підготовка роботи Комісії з етики, засвідчили виваженість цих кроків і моральну зрілість університетської спільноти дотримуватись положень Кодексу, сигналізувати про порушення його норм і принципів та шукати правди в Комісії. Кодекс виявився дієвим. Він не залишився лише зведенням принципів і норм на папері. За ним уже шість років звіряється ціннісна складова діяльності університетської спільноти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- In memoriam. Serhii Kurbatov – талановита, світла і тепла людина. Про Сергія Курбатова згадують Василь Кремень, Li Bennich Björkeman, Марія Рогожа, Леся Червона, Михайло Бойченко. (2023). *Філософія освіти*. *Philosophy of Education*, 1 (29), с. 334–345.
- Академічна чесність: проблеми дотримання та пріоритетне поширення серед молодих учених. (2017). Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, О. І. Дегтярьової (ред.). ДРІДУ НАДУ.
- Академічна чесність як основа сталого розвитку університету. (2016). Т. В. Фініков, А. Є. Артюхов (ред.). Таксон.
- Василевська, Т. Е., Пітякова, Т. С. (2022). Етична інфраструктура університету: сутність і проблеми функціонування. *Трансформаційні процеси соціальної культури в Україні*. 2022, 26–27 берез. (с. 50–54). КНУКІМ.
- Про вищу освіту. (2014). Закон України від 28.05.2023. №1556-VII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
- Про освіту. (2017). Закон України від 02.07.2023. №2145-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
- Етичний кодекс університетської спільноти. (2017). Ухвалений на Конференції трудового колективу Київського національного університету імені Тараса Шевченка. (Протокол № 2 від 27.12.2017). <https://knu.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>
- Кодекс честі науково-педагогічного працівника і студента НАУ. (2016). <https://nau.edu.ua/ua/menu/navchannya/kodeks-chesti-naukovo-pedagogichnogo-pratsivnika-i-studenta-nau/>
- КПІ live. (2015). <https://t.me/s/kpilive?q=%23%D0%9A%D0%9F%D0%981984>
- Нападиста, В. Г., Шинкаренко, О. В., Рогожа, М. М. (2019). *Професійна та корпоративна етика*. ВПЦ "Київський університет".
- Постанова № 761/29439/17 від 09.09.2020 про визнання нормативно-правового акту незаконним та його скасування в частині. (2020). *ipLex-online*. <http://iplex.com.ua/doc.php?regnum=91554844&red=1000035a6600b56ec044b1b5da8b8302ea93df&d=5>
- Рогожа, М. М. (2022). Академічна доброчесність: відображення в етичному кодексі університетської спільноти КНУТШ. *Трансформаційні процеси соціальної культури в Україні*. (2022, 26–27 берез.). С. 283–286. КНУКІМ.

REFERENCES

- In memoriam. Serhii Kurbatov is a talented, bright and warm person. Editorial. (2023). *Philosophy of Education*, 1 (29), с. 334–345 (in Ukrainian).
- Academic Integrity: Problems of Following and Priority Dissemination among Young Researchers*. (2017). N. G. Sorokina, A. Je. Artuhov, O. I. Degtyar'ova (eds.). DRIDY NADY (in Ukrainian).
- Academic Integrity as the Base of the University Sustainable Development*. (2016). T. V. Finikov, A. Ye. Artjuhov (eds.). Takson (in Ukrainian).
- Vasylevska, T. E., Pityakova, T. S. (2022). University Ethical Infrastructure: Functioning Nature and Problems. *Transformational Processes of Social Culture in Ukraine: Proceedings of Ukrainian Academic-Practical Conference*. 2022, march 26–27. (p. 50–54). KNUKiM (in Ukrainian).
- On the Higher Education*. (2014). (Law of Ukraine, edition 28.05.2023, № 1556-VII). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (In Ukrainian).
- On Education*. (2017). (Law of Ukraine, edition 02.07.2023, № 2145-VIII). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (in Ukrainian).
- Ethical Code of the University Community*. (2017). Accepted at the Conference of the University Body Conference, Proceedings № 2, 27.10.2017. <https://knu.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf> (In Ukrainian).
- Code of Honor of an Academic and Pedagogical Employee and a Student of NAU*. (2016). <https://nau.edu.ua/ua/menu/navchannya/kodeks-chesti-naukovo-pedagogichnogo-pratsivnika-i-studenta-nau/> (In Ukrainian).
- КПІ live*. (2015). <https://t.me/s/kpilive?q=%23%D0%9A%D0%9F%D0%981984> (in Ukrainian).
- Napadysta, V.G., Shynkarenko, O.V., Rohozha, M.M. (2019). *Professional and Corporate Ethics*. VPC "Kyivskiy universytet" (in Ukrainian).
- Resolution № 761/29439/17, 09.09.2020, on recognition of normative legislative act and its cancel in part. (2020). *ipLex-online*. <http://iplex.com.ua/doc.php?regnum=91554844&red=1000035a6600b56ec044b1b5da8b8302ea93df&d=5> (in Ukrainian).
- Rohozha, M. M. (2022). Academic Integrity: Display in the Taras Shevchenko National University Community Ethical Code. *Transformational Processes of Social Culture in Ukraine: Proceedings of Ukrainian Academic-Practical Conference* (2022, March 26–27). pp. 283–286. KNUKiM (in Ukrainian).

Отримано редакцією журналу / Received: 15.09.23
Прорецензовано / Revised: 13.10.23
Схвалено до друку / Accepted: 16.10.23

Mariya ROHOZHA, DSc (Philosophy), Prof.
ORCID ID: 0000-0002-1469-861X
e-mail: rogozha@knu.ua
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

ETHICAL INFRASTRUCTURE OF TARAS SHEVCHENKO NATIONAL UNIVERSITY OF KYIV CULTURAL SPACE: CHALLENGES OF IMPLEMENTATION AND FUNCTIONING

The article deals with the ethical infrastructure of Taras Shevchenko Kyiv National University cultural space, the peculiarities of its implementation and its functioning due to the challenges facing higher education in Ukraine today. The relevance of studying the ethical provision of university life is driven by the inevitable value transformations that the university as a cultural institution is experiencing today. By the method of case study, the implementation and functioning of the ethical infrastructure at Taras Shevchenko National University of Kyiv is analyzed in the article as a real-time problematic situation. It is shown that the implementation of ethical infrastructure was demanded by the university community and has become a natural process. The thoughtfulness of this process was testified by the thoroughness of preparing the University community code of ethics, carrying out the procedures for its discussion and adoption, and preparing the work of the Standing Commission of the Academic Council on Ethics. It also testified to the moral maturity of the university community to comply with the provisions of the code of ethics, to signal violations of its norms and principles, and to seek the truth in the ethical commission. It is about the grassroots (democratic) way of the creation of the code of ethics. And the discussion, comments and proposals from the structural subdivisions are a kind of public examination of the ethical document. The code of ethics, thus adopted by the university community, has become an effective document that sets a coherent system of coordinates in the life of the university. The purpose of the ethical commission is to resolve controversial issues regarding compliance by members of the university community with the code of ethics. Its powers include advising on the usage of the code of ethics and applying its provisions in everyday university life.

Keywords: Taras Shevchenko Kyiv National University, code of ethics, ethical commission, ethical infrastructure, cultural space.